

ПРЕС КЛИПИНГ

1-2.октобар 2011.

НАСЛОВИ

- Бајатовић: Могуће поскупљење гаса од 1. Новембра; (стр.2)
- Више новца општинама и градовима; (стр.2)
- Скупљи угаљ; (стр.3)
- Послодавци: Отпуштања прете због намета; (стр.3)
- Цветковић нас је задужио 5,7 милијарди евра; (стр.4)
- ММФ одобрио стенд-бај аранжман Србији од 1,1 милијарди евра; (стр.5)
- Послодавци прете бојкотом плаћања ПДВ; (стр.7)
- Унија одустала од штрајка упозорења; (стр.9)
- Србија припремљена за нову кризу; (стр.9)
- Милион људи у Србији ради на црно; (стр.12)
- Индустрија пада још од маја; (стр.15)
- “И тајкуни и синдикати без шансе“; (стр.17)
- Грађевинари желе помоћ државе; (стр.18)
- Грађевинци: Градилиште није било сигурно!; (стр.19)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:347306-Bajatovic-Moguce-poskupljenje-gasa-od-1-novembra>

Бајатовић: Могуће поскупљење гаса од 1. новембра

Танјуг

Генерални директор "Србијагаса" Душан Бајатовић изразио је очекивање да ће гас за домаћинства поскупети за 10 одсто

БЕОГРАД - Генерални директор "Србијагаса" Душан Бајатовић изразио је данас очекивање да ће гас за домаћинства поскупети за 10 одсто од 1. новембра.

"Очекујем да гас поскупи за 10 одсто за домаћинства, да ће промена цене уследити почетком новембра и да се неће мењати до краја грејне сезоне", рекао је Бајатовић новосадском "Дневнику".

Повећање цене је неопходно и "Србијагас" је свупотребну документацију везану за промену цене предао на време.

Међутим, то нису учинили сви дистрибутери, а одлука опромени цене доноси се истовремено за све, па се зато на њу још чека, објаснио је директор "Србијагаса".

За који дан би преосталих осам дистрибутера требало да комплетира сву документацију, после чега се може очекивати одлука о повећању цене гаса, која би требало да важи од 1. новембра, рекао је Бајатовић.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:347304-Vise-novca-opstinama-i-gradovima>

Више новца општинама и градовима

Танјуг

Локалним самоуправама у Србији убудуће ће остајати дупло више новца од пореза на зараде, пошто данас почиње примена измене Закона о финансирању локалних самоуправа којима је то предвиђено

БЕОГРАД - Локалним самоуправама у Србији убудуће ће остајати дупло више новца од пореза на зараде, пошто данас почиње примена измене Закона о финансирању локалних самоуправа којима је то предвиђено.

Тако ће градови и општине, уместо досадашњих 40 одсто прихода од пореза на зараде, добијати 80 одсто, док ће Београд као најразвијенији град у земљи добијати 10 одсто мање од пореза на зараде у односу на остале локалне самоуправе.

Београд ће бити и јединајединица локалне самоуправе у Србији која више неће добијати трансфере из републичког буџета, а тај новац ће убудуће, у виду трансфера солидарности, бити распоређен другим градовима и општинама, при чему би највише добила најсиромашнији.

Сиромашне локалне самоуправе добијаће неизмењен износ трансфера из републичког буџета.

Пошто ће општине и градови имати више новца на располагању пројекти од локалног значаја финансираће се из средстава локалне самоуправе, а не из републичког буџета.

Међутим, локалне самоуправе које се налазе у последњој, четвртој групи развијености, моћи ће за те пројекте да конкуришу и код републичког органа, јавних предузећа, агенција и других облика организовања чији је оснивач република, као и код међународних фондова.

Скупштина Србије измене Закона о финансирању локалних самоуправа усвојила је 27. јуна и то на предлог посланичке групе Уједињених региона Србије, а предвиђено је да њихова примена почне од 1. октобра.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:347275-Skuplji--ugali>

Скупљи угаљ

П. Ј.

Најтраженији домаћи угаљ - сирова „колубара“ од 1. октобра скупља је за око 10 одсто. У марту је угаљ већ поскупео, па је цена сада и до 28 одсто већа него лане

НАЈТРАЖЕНИЈИ и најјефтинији домаћи угаљ - сирова „колубара“ - од суботе ће бити скупљи за око 10 одсто. Тако ће на стовариштима у земљи тона овог огрева коштати од 5.600 до 6.300 динара, док ће цене сушеног угља бити око 10.600 динара. У односу на прошлу грејну сезону, цене угља у Србији веће су од 22 до 28 одсто. Огрев из Колубаре већ је у марту поскупео за 20 одсто, а управа овог рударског басена одлучила је да од суботе поново подигне цене.

- За испоруке угља из Колубаре од 1. октобра већ смо добили профактуре увећане за 9,7 одсто, па смо и ми принуђени да подигнемо цене - каже Смиља Чубуровић, власница београдског стоваришта огрева „Крека“.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:347272-Poslodavci-Otpustanja-prete-zbog-nameta>

Послодавци: Отпуштања прете због намета

С. Б.

Привредници прете бојкотом уплате пореза на додату вредност ако се не промене прописи. Више од 13.000 предузећа, тврде послодавци, затворено је због авансне уплате ПДВ

ПРИВРЕДНИЦИ, по ко зна који пут, апелују на државу да променом закона омогући уплату пореза на додату вредност по реализацији посла, а не авансно, каква је сада пракса. Уколико

захтев ни овог пута не уроди плодом, Унија послодаваца и тек формирани Покрет привредника најављују бојкот уплате овог намета све док се пропис не измени.

На листи захтева није само динамика плаћања пореза. Привредници прете радикалним потезима и ако држава коначно не реши проблем наплате потраживања и не исплати своја дуговања према приватним компанијама.

ПОДАЦИКАДА се погледају подаци о приходима државе, може се претпоставити да држава неће имати слуха за захтеве привреде. У августу ПДВ је републичкој каси донео око 24 милијарде динара. Близу 750 милиона мање него у јуну, када су порезници због слабе наплате кренули у чешће контроле. Порезници су зацртали да ће наплатити 355 милијарди динара ПДВ током 2011. Прикупили су 216 милијарди и овакав темпо их неће довести до циља. Економисти упозоравају да фискална недисциплина не мора да буде једини разлог мањег прилива, већ да је посредни и пад привредне активности.

- Урадили смо анализу на узорку од 1.146 предузећа затворених у периоду од почетка 2008. до краја 2010. године и као главни разлог затварања сваки трећи привредник је навео обавезу плаћања ПДВ унапред - кажу у Унији послодаваца. - У ситуацији када су просечни рокови плаћања били дужи од четири месеца некадашња предузећа плаћала су држави осам или 18 одсто пореза на додатну вредност унапред. Ако би тај проценат применили на укупном броју затворених предузећа у том периоду, долази се до податка да је више од 13.000 предузећа затворено због тога.

Сличном аналогијом, послодавци су дошли и до укупног броја радника који су тако остали без посла. Кажу да су предузећа имала у просеку 8,2 запослена, што значи да је тако без плате остало 106.600 грађана.

- Тражимо да се ПДВ наплаћује у тренутку реализације посла или највише до три дана од дана наплате посла - објашњавају послодавци. - У многим земљама, а међу њима су Чешка, Словачка, Румунија, Шпанија, Португал, Литванија, Естонија, ово је аутоматски решено. Банке којима се достави профактура са обрачунатим износом ПДВ у тренутку када новац од дужника легне на рачун, скидају износ за ПДВ и пребацују га на рачун надлежне пореске управе. Спорне одредбе Закона о ПДВ изазвале су масовну великвидност предузећа.

<http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/280429/Cvetkovic-nas-je-zaduzio-57-milijardi-evra>

ДУГ ЗНАТНО УВЕЋАН, ЕФЕКТИ СЛАБО ВИДЉИВИ

Цветковић нас је задужио 5,7 милијарди евра

Сузана Лакић

Кабинет Мирка Цветковића ће вероватно ући у историју као Влада која је највише задужила грађане Србије. Ако се саберу сви дугови, заједно са милијардом долара за колико је Влада недавно продала државне обвезнице, за тачно три године смо позајмили 5,7 милијарди евра.

Највећи део је потрошен на плате и пензије, док на видљиве пројекте, према грубој рачуници, није отишла ни трећина зајма.

Једна од малобројних „оипљивих“ инвестиција: Нова руска железничка композиција

Укупан јавни дуг на почетку мандата 2008. је износио 8,7 милијарди евра. Данас је нешто изнад 14 милијарди, а само у овој години држава је задужила грађане Србије за око две милијарде евра.

Са 29,2 одсто бруто друштвеног производа у 2008, дуг се повећао на 42 процената на крају 2010, односно на тренутних 43,1 одсто.

Економиста Мирослав Здравковић је израчунао да је задужење државе у влади премијера Цветковића сваке секунде расло за 58 евра.

Овакви подаци показују да Србију није заобишла криза, да је требало зауставити раст инфлације и помоћи привреду, али и надокнађивати минус за плате и пензије и крпити рупе јавних предузећа... Ако се детаљније погледа како су у Немањиној трошили зајмљене паре, јасно се види да је раст дуга првенствено последица превелике потрошње. Дуг Владе која је претходила премијеру Цветковићу углавном се односио на стару девизну штедњу, док се данас његова структура драстично изменила (видети антрфиле).

- Новац је углавном утрошен на текућу буџетску потрошњу, дакле на плате и пензије и куповину робе и услуга. Значајан износ је отишао и на различите субвенције, јавних и приватних предузећа. Све у свему, привреда није инвестирала већ отпуштала раднике и враћала дугове - каже за “Блиц” Владимир Глигоров, сарадник Бечког института.

Опширније у штампаном издању.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/280397/MMF-odobrio-stendbaj-aranzman-Srbiji-od-11-milijardi-evra>

ММФ одобрио стенд-бај аранжман Србији од 1,1 милијарди евра

Бета

ВАШИНГТОН - Извршни одбор Међународног монетарног фонда (ММФ) саопштио је данас да је Србији одобрен стенд-бај аранжман од 1,1 милијарде евра на период од 18 месеци.

У саопштењу ММФ-а објављеном на сајту наводи се да ће српске власти та средства искористити уколико буде било потребно, односно да неће подизати новац осим ако то не буде неопходно.

владе у Београду, која жели да очува макроекономску и финансијску стабилности у земљи.

"Спољна позиција Србије сада је више избалансиран него пре кризе 2008-09. године, што се одражава на далеко нижи дефицит и много конкурентнији курс. И поред тога, девизне резерве централне банке остале су на пристојном нивоу", наводи се у саопштењу ММФ-а и додаје да ипак остаје повећани ризик преливања кризе из региона.

ММФ указује да ће фискална политика Србије бити заснована на одговорности, али да ће испуњавање зацртаних циљева захтевати значајне напоре. Фонд не искључује могућност ни накнадних прилагођавања, уколико се појаве нови ризици.

Додаје се да је Народна банка Србије (НБС) споводила ефикасну монетарну политику држећи инфлацију у оквирима очекиваног, упркос раста цена хране. ММФ наводи да НБС мора да остане одлучна уколико жели да оствари зацртане циљеве и инфлацију сведе на жељени ниво.

Премијер Мирко Цветковић изјавио је раније ове седмице да аранжман са ММФ-ом показује да Србија води исправну економску политику и навео да средства највероватније неће бити потребна, али да су тражена из предострожности.

Послодавци прете бојкотом плаћања ПДВ

Од 2008. до краја 2010. више од 13.000 предузећа затворено због плаћања ПДВ-а унапред, па је без посла остало више од 106.600 особа у приватном сектору

Стање српске привреде

- Од 2001. привреда је банкама на име камата платила око 22 милијарде евра.
- Преостао је дуг око 20 милијарди евра.
- Без посла је остало 933.000 радника.
- На име субвенционисаних кредита за ликвидност у 2009, 2010. и 2011. банке су пласирале 2,844 милијарде евра.
- Од камате на субвенционисане кредите банке су зарадиле 300 милиона евра.
- У наведене три године банке су кредитирале инвестиције са 355,2 милиона евра.
- Актива предузећа је преполовљена, а дугови привреде достигли су 20 милијарди евра.

Извор: Асоцијација малих и средњих предузећа

Унија послодаваца Србије, заједно са Покретом привредника, позваће власнике предузећа на бојкот уплате пореза на додату вредност (ПДВ), саопштио је јуче УПС. Привредници неће плаћати ПДВ, од којег се очекује готово половина од 707 милијарди динара прихода овогодишњег буџета, ако држава и даље буде избегавала да донесе закон у коме ће бити прописане и казне за оне који не измирују обавезе у уговореном року. Власници фирми поручују држави да на ПДВ може да рачуна само ако им омогући да овај порез плаћају тек када они наплате испоручену робу или услугу и кад држава исплати своја дуговања према приватним компанијама.

Привредници казују да је одавно „догорело до ноката” и да не могу да чекају на неопложне прописе, од којих су им неки обећани још пре четири године. Тако је плаћање ПДВ унапред, тврде у Унији послодаваца, од 2008. до краја 2010. године затворило 13.000 фирми, а без посла је остало више од 106.000 запослених.

Откуд тако оштро саопштење Уније послодаваца, када је само пре два дана, на пријему поводом Европске недеље малих и средњих предузећа, премијер Мирко Цветковић поручио да је Влада Србије већ разматрала њихове предлоге и да је већина њих у завршној фази реализације?

Председник владе је тада изјавио да ће ускоро бити донета уредба којом ће се рок плаћања за кориснике буџетских средстава ограничити на 60 дана, а биће усвојени и прописи који ће послодавце обавезати да уплаћују доприносе и порезе на зараде.

– Позив за тај сусрет са премијером добили смо у последњи час и представници Уније послодаваца нису присуствовали тој свечаности – казао је Драгољуб Рајић, портпарол УПС.
– Обећава се већ четири године, а за то време банке се богате, држава редовно узима паре, а предузећа пропадају. Ове године су инспектори у неким фирмама, које још дају знаке живота, били по три пута.

Цеди се сува дреновина, уместо да се Влада Србије угледа бар на владе Хрватске и Црне Горе, ако су јој далеко државе Европске уније. Захваљујући предузетим мерама, у овим кризним годинама у Хрватској није пропало толико фирми као у Србији. Влада се потписивањем споразума обавезала да ће испунити захтеве послодаваца, али ево већ четири месеца како ништа није урађено. Најављује се уредба којом би се рок плаћања за кориснике буџетских средстава ограничио на 60 дана, али без казни за оне који прекораче тај рок. Уредба без санкција нема никаквог смисла.

Рајић наглашава да у овој години привреда није могла да наплати 14 одсто потраживања, што је двоструко више него у 2008, а на то је порез плаћен држави.

– После се сви питају зашто цене скачу. Тај губитак мора да се покрије. И због тог су, поред осталог, код нас трошкови пословања високи. Зато нема страних инвестиција, а ни домаћи привредници због тога неће да улажу, па незапосленост расте – додао је Рајић.

У анкети УПС-а 1.146 предузећа из августа и септембра ове године, 34,5 одсто некадашњих власника и директори затворених фирми, као главни разлог затварања навели су обавезу плаћања ПДВ-а унапред, у тренутку издавања рачуна – фактурисања за робу испоручену купцу или услугу извршену за наручиоца посла.

У многим земљама – међу којима су Чешка, Словачка, Румунија, Шпанија, Португалија, Литванија, Естонија – ово је аутоматски решено тако што банке којима се достави профактура са обрачунатим износом ПДВ-а у тренутку када новац од дужника легне на рачун дате фирме скида износ за ПДВ и пребацује га на рачун пореске управе, кажу у УПС. Фирме које плаћају порез унапред, а не могу да се наплате од својих дужника, принуђене су да улазе у дозвољени или недозвољени минус код банака. Оне дижу краткорочне позајмице и тако покушавају да „премосте” периоде неликвидности.

На овај начин држава узме порез унапред, банке зараде на камати од позајмица, а из привреде се испумпавају средства, упозорио је УПС.

У недавном разговору за „Политику” потпредседница Владе Србије Зорица Калановић је рекла да ће уредбу са роком плаћања државних обавеза предложити до краја септембра, али нема вести да се о њој расправљало на јучерашњој седници владе. Најаву Уније послодаваца Србије да ће позвати привреднике да не плаћају ПДВ док се не усвоје прописи које су тражили у Министарству финансија јуче нису хтели да коментаришу такву „претњу”.

А. Микавица

Унија одустала од штрајка упозорења

АУТОР: В. А.

Београд - Унија синдиката просветних радника Србије одустала је од штрајка упозорења који је био најављен за понедељак, саопштио је овај синдикат.

Одлука је донета након обећања министра просвете и науке Жарка Обрадовића да ће јубиларне награде за 2009. и 2010. годину и заостале отпремнине бити исплаћене после усвајања ребаланса буџета за ову годину. Заседање Скупштине Србије посвећено ребалансу буџета требало би да буде одржано 11. октобра.

Према обећању министра, јубиларне награде за ову годину биће исплаћене до 31. децембра.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/srbija_pripremljena_za_novu_krizu.4.html?news_id=224853

Алберт Јегер, шеф мисије Међународног монетарног фонда за Србију

Србија припремљена за нову кризу

АУТОР: А. МИЛОШЕВИЋ

Вашингтон - Имплементација, имплементација, имплементација. То је право питање у Србији. Све време. У сваком погледу. У смислу стратегије, наш програм је добар, али је спорно каква ће бити примена - речи су Алберта Јегера, шефа мисије Међународног монетарног фонда за Србију који у ексклузивном интервјуу за Данас током годишњег заседања ове институције у Вашингтону говори о детаљима новог аранжмана, компромисима на које се морало пристати због предстојећих избора, одбијању српских политичара да спроведу реформе са којима се и сами потпуно слажу и разлозима због којих сматра да је Србија овог пута добро припремљена за нови талас кризе.

*** Које су биле главне теме разговора које сте имали са српском делегацијом током заседања ММФ-а?**

- Цео састанак је био под сенком дешавања у глобалној економији и еврозони, што је било од великог интереса за српску делегацију. Много смо разговарали о томе. С обзиром на предизборну климу у Србији, српској делегацији смо изнова понављали колика је потреба да се остане у оквиру фискалних циљева. Знамо да предстоје избори, али очекујемо да структурне реформе неће бити стављене на лед.

*** Поменули сте фискалну дисциплину и држање циљева. Међутим, сада имамо ревидиране циљеве јер су сви претходни промашени. Како ви на то гледате?**

- Како ми кажемо, хајде да задржимо цркву у селу. Циљ дефицита је ревидиран нагоре, то је тачно, за око 13 милијарди за општу државу. Иза тога је то што имамо ревизију процене раста за ову годину са три одсто на два одсто и према фискалним правилима, мањи раст аутоматски значи пад прихода због чега је потребно одређено прилагођавање фискалних циљева. То је генерално разумна идеја. Истовремено, потрошња ће бити већа због везе плата, пензија и социјалних доприноса са инфлацијом. То није зато што је влада одлучила више да троши, већ зато што је то у закону наведено тако. Када се све то сабере, морало је да буде резова и смањене су капиталне инвестиције.

*** Прилично много.**

- Да, нажалост, да. Ми бисмо преферирали да су резови били већи на другим местима.

*** Попут субвенција?**

- Да, код субвенција, а ту је и дуго одлагано питање смањења броја запослених у владином сектору, о чему расправљамо већ три године. Али, постоје политичке реалности ту и резови су пали делом на капиталне инвестиције, делом на робе и услуге.

*** Када сте одлазили из Србије, речено је да ће инвестиције бити смањене за 5,9 милијарди, а када је објављен ребаланс испоставило се да је рез чак 8,8 милијарди, када се урачуна НИП. Да ли је то договорено са вама?**

- То функционише тако што се ми договоримо о циљевима за фискални дефицит и тако што договоримо укупни оквир за буџетску потрошњу. Али, како ће политички процес онда одредити тачну композицију те потрошње, ми тиме не можемо да микроуправљамо. То је исход политичког процеса.

*** Да ли сте били изненађени или разочарани када сте видели бројку?**

- Ми бисмо свакако преферирали мање резове на капиталним инвестицијама и ставили већа ограничења на другим местима за која сматрамо да су мање продуктивна. Али, треба имати у виду да је укупна потрошња за капиталне инвестиције једно питање, али да је такође важно да процес буџетирања капиталне потрошње прво мора да буде реформисан. Треба да се усвоје вишегодишњи планови буџета за инвестиције. Тренутно је то врло краткорочно оријентисано. Правила о набавкама за капиталне инвестиције које се финансирају домаћим средствима су врло незграпна. Потребно је да се у Министарству финансија унапреди способност процене инвестиционих пројеката, јер генерално нико нема документацију нити појма о томе шта се дешава са капиталном потрошњом на разним нивоима власти.

*** Шта су вам рекли када сте им то предочили?**

- То је део договора који смо постигли. У писму о намерама један параграф се бави само капиталним буџетирањем. Договорено је да се то све уради у наредних шест, седам месеци.

*** Које сте још структурне реформе уврстили?**

- На фискалној страни ту је питање управљања дугом. Сада када су се појавили трезорски записи, који су донели краткорочни дуг, потребнија је далеко активнија и припремљенија агенција за управљање дугом. По питању Пореске управе нарочито је битно питање наплате социјалних доприноса. Прави се напредак ка примени оквира сличног оном који се доказао ефективним у Македонији. Постоји и договор да се ојачају правила у закону о буџетском систему о упућивању нових закона у парламент. То је у вези с законом о децентрализацији, који

је прошао кроз парламент брзопотезно и оставио већински непокривену фискалну рупу од 1,5 одсто бруто домаћег производа.

*** Шта сте се договорили да урадите поводом тог питања?**

- У закону о буџетском систему већ постоји имплицитно дато правило које каже да ако у парламент донесите нови закон који захтева додатну потрошњу, морате да кажете како ћете затворити фискалну рупу. Међутим, како је то сада дизајнирано, правило се примењује само на законе које предложи влада, а не и на оне које предложи нека партија. Уједињени региони Србије су предложили закон о децентрализацији, чиме нису били под дејством тог правила. Сада постоји намера да се те рупе затворе, да се знатно отежа подношење фискално неодговорних закона. Окидач за то је био закон о децентрализацији.

По питању структурних реформи, ту су закон о реституцији и конверзија грађевинског земљишта у приватну својину, где је било проблема око одређивања накнаде.

Ту су, како можете да претпоставите, и јавна предузећа.

*** Деценијско питање.**

- Деценијско. Један део се односи на друштвена предузећа која су се вратила у власништво Агенције за приватизацију. Једна радна група ће покушати да нађе решење за њих - мислим да се ради о 60 главних предузећа која сад добијају субвенције само да би опстала на површини.

*** Да ли ће остати на субвенцијама или не?**

- Идеја је да се она скину са субвенција. Нека од њих само дају плате, али ништа више не раде. Нека заправо и имају бизнис план и можда би могла да се поново и приватизују, тако да стварно нема генералног решења. Ту је и питање великих државних предузећа, за која ћемо поново имати ограничење укупног износа за плате, али и мере које ће их учинити транспарентнијима, по питању објављивања финансијских планова и давања веће контроле Министарству финансија. Можда је добра идеја да се после избора у овим предузећима уведе потпуна и кредибилна спољна ревизија. Наравно идеја остаје да ова предузећа већински треба да буду приватизована. И после десет година, то је и даље део програма.

*** Колико мислите да ћемо још имати шокова због догађаја у Грчкој и целој еврозони и мањка спољне тражње?**

- То је велико питање, које зависи од развоја догађаја у еврозони. Еврозона је веома важна за Србију, нарочито Немачка, Италија и Аустрија. Видећемо. Мислим да смо већ поставили реалистичну стопу раста за 2011. годину. За наредну годину предвиђамо три одсто, али морамо да видимо како ће се у наредних неколико месеци развијати спољна трговина.

*** Мислите ли да су ризици велики?**

- Ми сматрамо да ризик надоле за раст од три одсто јесте велики, али да све зависи од тога шта ће се догодити у еврозони. Сада су сви у овом региону у истом положају у том смислу.

*** Постоји то питање колико смо припремљени за нову кризу?**

- Ако буде свежег таласа негативних преливања, то ће наравно бити болно. Предузећа су већ растегнута и незапосленост је велика. Али истовремено бих тврдио да је Србија прилично добро припремљена овог пута. Спољни дефицит је далеко мањи него што је био 2008. године. Дефицит је био преко 20 одсто БДП-а. Курс се прилагодио од 2008, па је сада далеко конкурентнији. Сада имате девизне резерве које су и даље високе, имате банкарски систем који је и даље добро капитализован и високо ликвидан, тако да ту не морате да будете екстремно

забринути и коначно са издавањем милијарду долара обвезница, постоји фискална готовинска резерва која може да држи финансије на месту. Плус, ту је и стенд бај аранжман, који јесте из предострожности, али који може да се искористи ако ствари крену нагоре. Тако да постоји много бафера.

Српска јавност зна да политичари спинују ствари

*** Видите ли јасну стратегију и визију код српских власти?**

- Па, овај аранжман је очигледно стратегија с економске стране. Из мог трогодишњег искуства, желео бих да видим две ствари с политичке стране. Једно је да се буде транспарентнији у вези с проблемима. Мислим да српска јавност разуме и превише добро да некад политичари превише покушавају да спинују ствари. На пример, када се ради о питањима попут пензионе реформе, мислим да треба отворено да кажу да Србија има основни избор или да подигне старосну границу или да смањи давања. То је све што може да се уради. Политика је делом јесте везана за спиновање, али у Србији спиновање стаје на пут транспарентности.

Друга ствар је да мора да буде већег социјалног компромиса по питању структурних реформи и да се на њих гледа као на пакете. Мој утисак је да увек постоји апсолутно одбијање да се чак и размотре изоловане идеје које се, саме по себи, сматрају широко прихваћеним. Узмимо за пример закон о раду. Два питања која су се разматрала су отпремнине - ту постоји веома нелогична одредба да ваша отпремнина није базирана само на вашем раду у том предузећу већ на читавој радној историји. Ако сте стари радник имате проблем, јер ко ће да вас запосли. Друго је питање - уговор о запослењу на одређено време. Рок је тренутно веома кратак, зашто га не продужити? Сви кажу да су тренутна правила нелогична, али их је веома тешко променити зато што нема покушаја да се она учине делом свеукупног пакета компромиса, који би био у интересу државе као целине.

Политика мора да се одмакне од изолованих или-или решења. Не видим зашто социјални партнери не могу да се сакупе и да кажу, видите, наши проблеми су незапосленост и стварање економије више усмерене ка извозу. Хајде да се сложимо око пакета са много социјалних компромиса, који решава те проблеме. Сви нам кажу, „да, то треба да буде промењено“, али онда маневришу на политичком нивоу и на крају све буде блокирано. Бојим се да ће се то поново догодити са овим одредбама у закону о раду, за које сви сматрају да су нелогичне.

http://www.pressonline.rs/sr/vesti/vesti_dana/story/179089/Milion+ljudi+u+Srbiji+radi+na+crno.html

НАЈСЛАБИЈЕ СКРИВАНА ТАЈНА СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ... ТРЕЋИНА РАДНИКА ПРИМА ПЛАТУ НА РУКЕ И УОПШТЕ СЕ НЕ НАДА ПЕНЗИЈИ, ЈЕР НИГДЕ НИСУ ПРИЈАВЉЕНИ

Милион људи у Србији ради на црно

Армија обесправљених - Оних који су обесправљени код послодаваца и невидљиви за инспекцију има највише у грађевини, попут несрећних радника настрадалих у Земуну, али и у угоститељству, па све до медија и културе. Црна рупа у буџету - Ако се узме средња процена - да у Србији има 600.000 оваквих радника - једноставна

рачуница каже да држава на основу неплаћених доприноса губи 5,4 милијарде евра годишње

По неписаном, али утемељеном правилу, проблем рада на црно, постаје актуелан тек када се деси катастрофа, попут погибје четворице непријављених радника на градилишту у Земуну, који су на кобном клизишту радили за ситне паре које би им газда давао на руке. Ако и то. Према званичној статистици, има око 400.000 радника који немају ни најосновнија права, али с обзиром на то да држава не ради много да би спречила епидемију социјалних случајева који примају плату „на руке“, реалније је да их има између 600.000 и 800.000.

Криза погоршала ствари

Синдикати пак тврде да у Србији тренутно има више од милион људи који су обесправљени код послодаваца и невидљиви за инспекцију. И има их у свим гранама привреде, од грађевине, преко текстилне, хемијске, металне индустрије и угоститељства, све до медија, културе и уметности.

400.000 непријављених радника има по званичној процени
620.000 оваквих радника „избројала“ је Унија послодаваца
1.500.000 ради на црно по подацима синдиката

Према речима Драгољуба Рајића, портпарола Уније послодаваца Србије, синдикати ипак претерују у броју радника на црно и да је реална бројка око 620.000 људи. А прави рај за послодавце који раде мимо државе је југ Србије, мада ситуација није боља ни у западним и источним деловима наше земље.

- И сами радници често прихватају новац на руке у договору са послодавцем, јер му је боље да добије тих 25.000 динара на руке и тако преживи. Оно што се не помиње често у јавности је проблем грађевинских предузећа, која често немају ниједног запосленог. Добијали смо притужбе од грађевинских фирми које раде легално. На јавним конкурсима те сумњиве фирме без референци добијају послове, а затим запосле раднике на црно. И онда није чудно што се догоди трагедија - каже Драгољуб Рајић.

Унија послодаваца имала је низ пријава из Србије, а најсвежији случај је у Ивањици, где су у најстрожем центру града разне грађевинске фирме обављале радове на чак 14 локација. Инспекција је обишла три градилишта, и то оних фирми које се, по Рајићу, легално и по прописима баве својим послом.

- Остала градилишта нико није контролисао, иако се сва налазе у најстрожем центру града и нико није хтео да утврди да ли су уопште стручни за обављање свог посла. Што се грађевинаца тиче, страшно је то што је непријављене раднике најлакше видети, јер раде на отвореном - говори Рајић, и напомиње да би се знатно другачије и озбиљније радило када би постојале велике новчане казне или чак затворске, што је случај у озбиљнијим земљама Европе.

Ако већ брига о људима и њиховим животима није приоритет државе, можда би бар могла да их забрине рупа у буџету која настаје због армије непријављених радника. Простом рачуницом, а под претпоставком да има „само“ 600.000 радника на црно у Србији, за које би, чак и да су сви на минималцу, држави на основу доприноса доносили 90 евра месечно, долази се од 5,4 милијарде евра годишње. Дакле, таман да се попуни овогодишњи мањак у државној каси. Драгољуб Рајић истиче да је доласком економске кризе, од 2008. године ситуација све алармантнија, поготово с обзиром на чињеницу да је у последње три године затворено чак

111.000 предузећа и тешко да ће се с обзиром на ситуацију стање у привреди поправљати. А број од 250.000 незапослених може само да расте.

- Многи су затворили своје локале зато што им држава не нуди ништа заузврат. Не постоје никакве стимулације за привреднике, осим силних намета. У Аустрији, на пример, свако ко годишње заради испод 11.000 евра не мора да плати никакав порез. Држави је важно да се послодавац „покрио“ са трошковима и да ради легално. А код нас и банке, које имају најуноснији бизнис и мала предузећа плаћају исти порез, што је бесмислено - објашњава Рајић.

(Можда) има лека... Предраг Перуничих, директор Инспектората за рад Зову тек када добију отказ

У току прошле године Инспекторат за рад обавио је 37.747 инспекцијских надзора, у којима је обухваћено 558.536 запослених, а инспектори су затекли 5.228 радника са којима послодавац није закључио уговор о раду. После тога, 3.925 особа је засновало радни однос - каже за Пресс Предраг Перуничих, директор Инспектората за рад.

- За првих осам месеци 2011. године обављено је 21.901 инспекцијских надзора којима је обухваћено 318.523 запослених, при чему је затечено је 4.183 лица са којима послодавац није закључио уговор о раду. Након извршеног надзора послодавац је са 2.857 лица засновао радни однос - каже Предраг Перуничих.

Држава баш на губитку

Перуничих говори да Инспекторат за рад због боље контроле послодаваца по потреби организује рад по сменама како би се проверило да ли послодавци и у поподневној смени ангажују особе без закљученог уговора.

- Иако су послови које ове особе обављају најчешће високоризични, тешко их је "пронаћи", јер у великом броју случајева између овако ангажованог радника и послодавца постоји спрега. Страх од губитка посла је најчешћи разлог због којег запослени не пријављују инспекцији рада да су ангажовани без уговора о раду. Инспекцији рада се обраћају тек када изгубе посао - објашњава Перуничих, и предлаже да радници пријаве инспекцији свој случај на време како би инспектори могли да их затекну на радном месту, а затим и санкционишу послодавце. Према подацима Инспектората за рад, рад „на црно“ највише је заступљен у трговини, угоститељству (скоро 15 одсто), занатским, индустријским и производним погонима и грађевинарству.

Послодавци не плаћају порезе и доприносе из зараде, што су значајна средства која се не уплаћују у буџет државе.

Због малих зарада које запослени остварују, често се и запослени не жели да заснује радни однос и оствари осигурање, већ жели да ради и од послодавца добије „на руке“ зараду.

- Тако се регрутују најчешће, млади, неквалификовани радници, највише до средње стручне спреме, запослени без редовних зарада, незапослени који су старији од 40 година и више, примаоци новчаних накнада, социјалне помоћи и слично - говори Перуничих.

Комплетан текст можете прочитати у штампаном издању Пресса

И чекање убија... Број радника на црно не може никога да чуди када се погледа статистика

Два Ниша без посла дуже од годину дана

Од укупно 745.000 званично незапослених у Србији, чак 471.000 тражи посао дуже од годину дана, што су два града величине Ниша! Сви који су без посла више од 12 месеци, сврставају се у категорију дугорочно незапослених, а према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ) таквих је равно 63,14 одсто. Дуже од две године 348.000 незапослених трага за послом, а више од пет - 173.000.

Према подацима НСЗ, дуже од две године посао тражи 348.000 хиљада грађана, а поражавајући податак је и да има оних који на посао чекају и дуже од пет година, чак 173.000 људи.

- Највише оних који посао траже од једне до две године је са завршеном средњом школом - око 68.000 грађана, око 34.000 људи је са завршеним И и ИИ степеном стручне спреме, док је 9.000 са завршеном вишом школом, а 10.500 са завршеним факултетом. На посао чекају од две до пет година, такође, највише њих са средњом школом око 95.000, затим са И и ИИ степеном стручне спреме - око 61.000, са вишом школом око 9.900 и са факултетом њих 8.600 - наводе у НСЗ.

Како кажу, од грађана који посао траже дуже од пет година највише је оних са средњом школом (88.000), затим И и ИИ степеном стручне спреме (74.500), са вишом школом (6.500) и на крају факултетски образованих лица (3.500).

Станко Стаменковић

http://www.pressonline.rs/sr/vesti/vesti_dana/story/178971/Industrija+pada+jo%C5%A1+od++maja.html

ПРОИЗВОДЊА СВАКОГ МЕСЕЦА СВЕ СЛАБИЈА

Индустрија пада још од маја

Бројке - У августу забележен пад индустријске производње од 0,3 одсто у односу на исти месец 2010, а 2,3 одсто у односу на прошлогодишњи просек. Овакав тренд траје већ четири месеца

Силазни тренд индустријске производње у Србији, који траје од маја, настављен је и у августу, показују најновији подаци Републичког завода за статистику.

Августовска производња је у августу била мања за 0,3 одсто у односу на исти месец прошле године, док је у поређењу са просеком за 2010. годину мања за 2,3 одсто. Економисти објашњавају да овако лоши подаци указују да пад није био тренутан, јер силазни тренд траје четири месеца.

Кренуло из еврозоне

Производња је у августу, у односу на исти месец прошле године, пала у 14 области, са учешћем у укупној структури производње од 53 одсто, док је раст забележен код 15 области, које имају 47 одсто учешћа. Највећи утицај на пад имале су производња прехранбених производа, деривата нафте, основних метала, саобраћајних средстава и пића. Такође, посматрано по секторима, у августу је у односу на исти период 2010. године забележен пад прерађивачке индустрије за 1,6 одсто, док су раст имали сектори снабдевања електричном енергијом, гасом, паром, као и климатизација од 2,2 одсто и рударства за 7,6 одсто.

Економиста Горан Николић каже да се овакав тренд у Србији уклапа у стагнацију коју бележе главне земље еврозоне.

- Пад тражње, пре свега, у Немачкој и Италији обара и нашу индустријску производњу - истиче Николић.

Промет мањи 18,3 одсто

Промет робе у трговини на мало у августу, у односу на исти месец 2010. године, био је мањи за 18,3 одсто. Економиста Млађен Ковачевић сматра да је то последица већег броја грађана који су остали без посла, али и мање куповне моћи оних који раде.

Он сматра да би највећи подстрек опоравку индустријске производње дало смањење обавезне резерве банака на кредите.

- Верујем да би било корисно када би се део обавезних резерви банака смањило, а потом тај новац усмерио у привреду. Наравно, то би требало на неки начин регулисати, како тај ослобођени новац не би отишао на другу страну - објашњава Николић.

Ланац неликвидности

Уредник часописа „Макроекономске анализе и трендови“ Владимир Вучковић слаже се да је овакво кретање српске индустријске производње последица успоравања светске привреде. Он каже да је потребно разбијање ланца неликвидности и убрзање плаћања како би се индустријска производња погурала.

- Треба радити и на уклањању бирократских препрека и свим проблемима на којима се већ ради, само што је потребно да се сада све то убрза. Не верујем да би неки посебни програми субвенција били од помоћи, јер се тако троше оскудна средства на пројекте који дају слабе ефекте - истиче Вучковић.

Било би корисно да се део обавезних резерви банака смањи, а тај новац усмери у привреду ... Горан Николић, економиста

Економиста Млађен Ковачевић сматра да је пад индустријске производње повезан са смањењем раста извоза.

- Чим дође до успоравања динамике раста извоза, бележи се и смањење великог дела индустријске производње. На то највећи утицај има раст цена на међународном тржишту. Пољопривредна производња је осетно мања него прошле године, посебно кукуруза. Све то говори да ће БДП ове године бити и мањи од процене ММФ-а од два одсто - објашњава Ковачевић.

Слађана Гаврић, Београд

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2011&mm=09&dd=30&nav_id=546002

“И тајкуни и синдикати без шансе“

ИЗВОР: ТАНЈУГ

Београд -- Директор Центра за проучавање алтернатива Милан Николић каже да је најважљивија прича јаких привредника у политику јалова прича.

Он наводи да би, с обзиром на "углед" тајкуна код грађана, на изборима били поражени.

Везивање појединих странака за синдикате Николић такође види као потез унапред осуђен на пропаст јер, како каже, синдикати су код нас неорганизовани, неспособни и нису смели.

Николић каже да је **потпуно необјашњиво зашто код нас синдикати не окупљају незапослене или раднике код приватних послодаваца**, јер су они главна покретачка снага било каквих промена.

"За разлику од тога наши се синдикати баве само запосленима и то у великим и углавном пропалим друштвеним фирмама, разједињени су, не могу се ни око чега договорити и деловати заједно, а акције су им углавном без већег ефекта", казао је Николић.

Неким политичарима, међутим, и тих неколико хиљада гласова нејаких синдиката није наодмет, па им зато свашта обећавају, каже Николић и помиње 100 милијарди евра које ће наводно држава уз помоћ страних инвеститора уложити у привреду ако на изборима победи СНС.

*"Укупан резервни фонд за спасавање евра износи 450 милијарди евра, **тих 100 милијарди је невероватна сума и за Европу**, па је смешно помињати је у нашим релацијама",* казао је Николић.

Још једну асоцијацију привредника, која је формирана јуче, а најављује и евентуални политички ангажман, Николић тумачи као **жељу да се "велики играчи" повежу у још једну интересну групу.**

"Новац се увек лакше преточи у политичку моћ, него што се политичка моћ може претворити у економски утицај. Тога су сигурно свесни и чланови новог пословног клуба. Они ће и даље имати утицаја на политику, пре свега кроз финансирање странака, али **на неким будућим изборима, а с обзиром на рејтинг који тајкуни имају код грађана, сигурно би били поражени**", сматра Николић.

Он зато не верује у њихово политичко ангажовање, бар не директно кроз формирање странке и деловање на политичкој сцени, пре свега зато што, како каже, **политичка елита би одмах реаговала и то негативно, што би могло утицати на пословање тајкуна.**

С медија

<http://rs.seebiz.eu/drustvo/gradevinari-zele-pomoc-drzave/ar-14624/>

Грађевинари желе помоћ државе

Аутор/извор: СЕЕбиз / Бета

БЕОГРАД - Синдикат радника грађевинарства затражио је да Влада Србије продужи рок важења Закона о подстицању грађевинске индустрије и следеће године. Синдикат је упозорио да грађевински радници у Србији живе у веома тешким условима, упркос мерама владе, усвајању Закона о подстицању грађевинске индустрије и продужењу важења Посебног колективног уговора за грађевинарство и индустрију грађевинског материјала.

У грађевинској индустрији и даље се ради у несигурним условима, радници свакодневно остају без посла, редовних исплата зарада, без редовне уплате доприноса, а многи су без икаквих примања и по више месеци.

"На десетине хиљада запослених је доведено у стање егзистенцијалне несигурности и безнађа, без достојанства и права на рад", оценили су представници синдиката.

Републички одбор синдиката сматра да треба припремати активности имере које ће сектору грађевинарства побољшати позицију, како на домаћем тако и на иностраном тржишту.

"Влади Србије упутићемо захтев да повећа износ пореских олакшица на зараде, смањи доприносе и уведе друге стимулативне мере за грађевинска предузећа", речено је на скупу.

Синдикат тражи да се предузму хитне мере за смањење рада на црно и организује ефикасан инспекцијски надзор, као и да се кроз измене Закона о јавним набавкама, омогући домаћим грађевинским предузећима да буду извођачи на пројектима које кредитирају стране банке и фондови.

Између осталог, захтева је и да се грађевинским предузећима омогући плаћање ПДВ-а по

наплати изведених радова, а не по фактурисању, као и да се формира Министарство грађевинарства и стимулише образовање за грађевинска занимања.

<http://www.smedia.rs/vesti/vest/76395/>

Грађевинци: Градилиште није било сигурно!

Четворица грађевинских радника јуче у Земуну изгубила животе јер се нису стриктно примењивале мере безбедности на раду у грађевинарству, истакао Синдикат радника грађевинарства и индустрије грађевинског материјала Србије.

Синдикат радника грађевинарства и индустрије грађевинског материјала Србије истакао је данас да су четворица грађевинских радника јуче у Земуну изгубила животе, а један тешко повредјен, јер се нису стриктно примењивале мере безбедности на раду у грађевинарству и затражио да се прогласи Дан жалости.

"Живот, као неприкосновено благо и највећу вредност, још једном је потиснула неодговорност и незајажљива 'глад' за профитом и стицањем материјалних вредности новокомпоноване плејаде грађевинских предузетника који се према животима грађевинских радника односе као према потрошној роби", истиче се у саопштењу тог синдиката.

Синдикат је затражио да се јавности што хитније обрете представници инвеститора, пројектаната, локалне самоуправе, грађевинске инспекције, инспекције рада, струковних послодавачких организација и свих институција које су одобриле почетак радова на санацији клизишта у Земуну и које су биле дужне да врше надзор за безбедно и сигурно изводјење радова.

Од инспекцијских и правосудних органа затражено је да хитно утврде пропусте и одговорност појединаца и институција који су довели до ове трагедије, као и да се казне појединци и институције.

Захтевамо да представници Синдиката из области грађевинарства одмах буду део сталног инспекцијског надзора на градилиштима Србије, пише у саопштењу.

Синдикат грађевинсрства је затражио и да се затворе сва градилишта која нису пријављена и на којима нису предузете све мере за безбедан и сигуран рад грађевинских радника.

Такодје се тражи да свим послодавцима који не поштују законе и другаобавезујућа акта из области безбедности и здравља на раду и "желе да на ледјима и зноју грађевинских радника брзо додју до капитала и богатства, базена, јахти, власништва спортских клубова и других симбола 'богате' елите, буду одузете лиценце и забрани им се рад у грађевинарству".

(Танјуг)